

ЧАСОПИС ЗА ДЗЕЦИ И МЛАДЕЖ
ČASOPIS ZA DJECU I MLADEŽ
ЖУРНАЛ ДЛІА ШКОЛЯРІВ ТА
МОЛОДІ

ВЕНЧИК ВЈЕНЋІС ВІНОЧОК

4/2009.

51

Видава Союз Русинок и Українцок Републики Горватскей
Видає Союз русинів і українців Республіки Хорватія
Izdaje Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske

Слово редакції

Мили дзеци!

Крачунски дзвончки на санкох Діда Мраза уж дзвоня весели шпиванки, жимски швета уж пред вами. Полпроче ше закончує и школи на кратко зашпя без ваших гласох и бавискох покля ше початком идущого року не враще до своїх лавкох.

Святи Миколай вас уж бизовно даровал бо ви добри и вредни дзеци. Тераз зоз добрим оценокми причекайце Діда Мраза же би вам под ядло-вєц положел нови дарунки.

Щєшлїви крачунски швета и Нови 2010. рок жада вам

Редакция

Слово редакції

Дорогі діти!

Різдвяні дзвіночки на санках Діда Мороза вже видзвонюють веселі пісеньки, зимові свята перед нами. Закінчується півріччя, і за мить школи переповняться вашими веселими голосами та іграми, а з початком наступного року ви знову повернетеся за свої парті.

Святий Микола, звичайно, вам всім приніс подарунки, адже ви добрі і слухняні діти. Зараз із добрими оцінками дочекайте Діда Мороза, щоб вам під ялинку поклав нові подарунки. Ми вам бажаємо веселого Різдва та щасливого Нового 2010 року!

Редакция

Draga djeco!

Riječ uredništva

Božićni zvončići na sanjkama Djeda Božićnjaka već zvone vesele pjesmice, zimski blagdani su pred nama. Polugodište se završava i škole će za tren zaspati baz vaših glasova i igara dok se početkom naredne godine ne vratite u vaše kupe.

Sveti Nikola vas je sigurno već darivao jer ste dobra i vrijedna djeca. Sada s dobrim ocjenama sačekajte Djeda Božićnjaka da vam pod bor stavi nove darove. Mi vam želimo Čestit Božić i Sretnu Novu 2010. godinu!

Uredništvo

Vaše priloge možete
slati na adresu:
Savez Rusina i
Ukrajincima RH
(za "Vjenčić")
32 000 Vukovar,
Vijeća Europe 93

ЧИСЛО
НОМЕР
BROJ

51

POK
PIK
GODINA

2009.

ВУКОВАР - VUKOVAR - ВУКОВАР

Видава: Союз Русиных и Українцех
Републики Горватейей
www.sriu.hr

За видавателя: **Любица Морган**

Адреса: Вуковар, Ради Европи 93,
тел./факс: 032/428 - 343,
E-mail: vjencic1@gmail.com

Жиро рахунок-Žiro račun:
2340009-1110057465

Друкуе: Ортотисак, Осиек
Тираж: 600 прикладніки

Видає: Союз русинів і українців
Республіки Хорватія
www.sriu.hr

За видавця: **Любица Морган**

Адреса: Вуковар, Ради Європи 93,
тел./факс: 032/428-343
E-mail: vjencic1@gmail.com

Банкове конто-Žiro račun:
2340009-1110057465

Друкував: Ортотісак, Осієк
Тираж: 600 примірників

Друковане-Друковано-Tiskano

12/2009

Цена:
Ціна:
Сіјена:

5

Куни
Кун
Kuna

Рукописи ше не врацаю.
Рукописи не повертаються.
Rukopisi se ne vraćaju

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

Серафина Макаї.....	4
Григорій Чубай	6
///	
С.С.Василіянки: Любов народилася.....	8
В. Павлович: Нашо таланти.....	9
В. Павлович: 8-й огляд дитячої творчості у Славонському Броді.....	10 -11
К.Лікар: Стртнуце рецитаторох.....	12

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

Любица Гаргай: Гледам це.....	13
Надія Ляхович: Молитва подяки Святому Отцю Миколаєви	13
Леся Мудри: Віночок.....	13
///	
Мария Хома: Стари руски бависка	14
Українські народні діточі ігри : Куці-баба	14
ШКОЛЯРЕ СОТРУДНІКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ	14 -15
Писма редакції	16
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА	18
ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ	19

На першим бок:

Крачунски мотиви

На остатнім бок:

Україна - автор Богдан Ерделі

РЕДАКЦИЯ:

Вера Павлович
(главни и одвичательни редактор),
Агнетка Балатинац (технічни редактор)
Мария Хома, Любица Гаргай

СОВИТ РЕДАКЦИЈ:

Павло Головчук (председатель),
д. ф. н. Оксана Тимко Дітко, Яким
Пушкаш, Дюра Бики и Вера Павлович

ЛЕКТОРЕ:

Мария Хома (русски язык),
Надія Саджак (українски язык),
Вера Павлович (горватски язык).

Друковане помага Совит за национални
меншини Републики Горватскей.

UREDNIŠTVO:

Vera Pavlović
(glavni i odgovorni urednik)
Ahnetka Balatinac (tehnički urednik),
Marija Homa, Ljubica Harhaj

SAVJET UREDNIŠTVA:

Pavlo Holovčuk (predsjednik), dr. sc.
Oksana Timko Đitko, Joakim Puškaš, Đuro
Biki i Vera Pavlović

LEKTORI:

Marija Homa (rusinski jezik),
Nadija Sadžak (ukrajinski jezik),
Vera Pavlović (hrvatski jezik).

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne
manjine Republike Hrvatske.

РЕДАКЦИЈА:

Віра Павлович
(головний і відповідальний редактор)
Агнетка Балатинац (технічний редактор)
Марія Хома, Любица Гаргай

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Павло Головчук (голова), д. ф. н. Оксана
Тимко Дітко, Яким Пушкаш, Дюра Бики і
Віра Павлович

ЛЕКТОРИ:

Марія Хома (русинська мова),
Надія Саджак (українська мова)
Віра Павлович (хорватська мова).

Друкується за допомогою Ради з питань
національних меншин Республіки
Хорватія

Серафина Макаї

СПРЕВОДЗКОШ

Особи: УЧИТЕЛЬКА, ЮЛИНКО и ЯКИМ

Серафина Макаї ше народзела 21. септембра 1945. року у Коцуре. Робела як бібліотекар у коцурскей Читальні, а познейше як наставніца мацеринского руского и сербского языка у Основней школи „Братство–єдинство” у Коцуре.

Першу збірку писных за дзеци „Фестивал животиных” друковала 1979. року, збірка за старши дзеци „Вчера сом ше ошатовал” вишла 1991. року і а кніжка гуморескох „И ми, вера, циркус правелі” вишла 2007. року. Пише поезию и прозу за дзеци и за старших, як и монодрами и гуморески. Найновша кніжка за дзеци „Бавиме ше на бини” обявена ей того, 2009. року.

За успишну педагогийну и литературну діялносц є вельо раз наградзована, а досатала и Октобарску нагороду городу Вербас за 2000. рок. Член є здруження писательох Войводини. Малює на склу и по teraz мала штири самостойни вистави.

УЧИТЕЛЬКА: Дзеци, цо сце мали поробиц за домашню задачу? Ноле, Якимчу, поведз!

ЯКИМ: За домашню задачу зме мали написац состав о ешені!

УЧИТЕЛЬКА: Но, добре, нюшка будземе анализовац нашо задачи! Юлинку, чом ше кормаш, чом не меркуєш? Ноле, повтор нам цо зме мали за домашню задачу?!

ЮЛИНКО: (*чудує ше, става и огляда ше*): Модлім, за домашню задачу требало...требало написац, ...требало написац...(огляда ше и гледа помоц товаришох).

ЯКИМ: (*шенга му*): За домашню задачу требало напиасц о ешені!

УЧИТЕЛЬКА: Но, добре, вежні теку та нам пречитай свою задачу!

ЮЛИНКО (*чита*): Єшень, єшень то рочни час кед приду жимнейши дні...Ластовки ше селя до цеплих крайох. Людзе ламу и божа кукурицу.Я любим єшень прето же єст вельо овоци, а не любим прето же мушим ходзиц до школи.

УЧИТЕЛЬКА: Лєм тель? То барз мало. Ша ти знаш вельо красше написац!

ЮЛИНКО: Я напиасл так як я доживюєм єшень.

УЧИТЕЛЬКА: Но, добре, принєш ми теку найвидзим чи маш правописни гришки.

ЮЛИНКО: (збляднул, огляда ше, патри на дзвери, става и шепта:) Учителько, я не написал!

УЧИТЕЛЬКА: Модлім, не напиасал ши, як, як, ша тераз ши читал...?

ЮЛИНКО: Гей, але я то лем так, усно...

УЧИТЕЛЬКА (барз зачудовано): Як? Читал ши, читал ши, а немаш написание? Видумал ши? Но, добре кед так бец поведз мацери най наютре придзе гу мне до школи! О тим мушим зоз ню обовязно побешедовац.

ЮЛИНКО: Але, учителько, моя мац барз хора, у шпиталю є.

УЧИТЕЛЬКА: У шпиталю, твоя мац? Од кеди же є у шпиталю? Ти маш таки бриги, а мне ши ніч не поведол?!

ЮЛИНКО: Од вчера. Барз ше похорела и такой є оперована.

УЧИТЕЛЬКА: Не знала сом. Поздравиш ю док ю пойдзеш опатриц, а на ютре най придзе оец!

ЮЛИНКО (знова ше огляда пристрашено и шепта): Но, думал сом себе же то не видзе на добре! Тераз ище баржей вифасуєм. (Гласнейше.) Але анї оец не годзен присц бо го болї нога. Не може анї ходзиц...(Указує коло лавки храмаючи). Оец, ниа, так ходзи, так шкинта, видзце, не годзен анї вон нїяк присц!

УЧИТЕЛЬКА: Но, кед так вец я тебе напишем таку, ниа єдинку (Указує.) цо шкинта.

ЮЛИНКО: Єдинку, цо, єдинку, (Йойчи.) та не пойдзем анї на жимованє, анї до школи у природи, анї на морйю, анї до нини, анї ...Яй, модлім вас, не уписуйце, не робце ми таке, придзе мац, обещуєм, ище нешка...

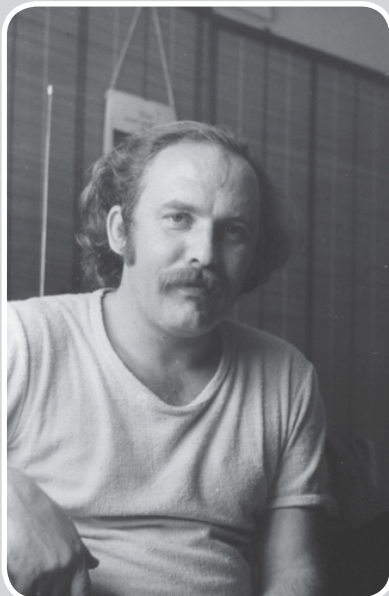
УЧИТЕЛЬКА: (тераз уж цалком прешвечена же єй Юлинка циганї): Як же мац придзе кед є у шпиталю?

ЮЛИНКО: Та уж є не у шпиталю, праве первой ишла дому, видзел сом ю през облак...

УЧИТЕЛЬКА: Як ши видзел кед облаки патар до загради?

ЮЛИНКО: Но, га, добре...не бидзел сом ю, але чувствуєм же пришла, правда иста, верце ми!

УЧИТЕЛЬКА: Боме, Юлинку, не знам чи ци будзем вериц, бо ти уж постал прави, правучки спред-зкош! О це ше муши дакус озбильнейше побешедовац зоз родичми.

Григорій Чубай

В цьому році сповнилося шістдесят років від народження талановитого, на жаль вже покійного українського поета і перекладача, Григорія (Грицька) Чубая.

Народився він 23 січня 1949 року у селі Березини Козинського району Рівненської області у селянській сім'ї. Навчався у Козинській середній школі та в Московському літературному інституті.

Писати почав у ранньому віці. Йому не вдається вступити до Київського університету через виступ перед пам'ятником Т.Шевченку, де він намагався розглядати твори Кобзаря не так, як офіційна комуністична пропаганда. Після цього повернувся додому й працював на радіо у місті Радивиліві.

Після написання антисоветської та антиімперської за сутністю поеми «Вертеп»,

приїжджає до Львова, де з великим успіхом її читає у середовищі молоді. Там же знайомиться з молодими дисидентами. Друзі та близькі називають поета Грицьком. Після зближення із «антирадянськими елементами» у Г. Чубая починаються обшуки та переслідування, інспіровані КДБ. Вважається, що така постійна нервова напруга підірвала здоров'я поета.

1970 р. організовує та видає «Скриню» — один із перших самвидавівських журналів України, де друкуються твори Г. Чубая та його друзів.

1970 р. поліція робить обшук в будинку дружини. Кількаденне перебування в тюрмі спричинили до глибокої депресії, а виснажлива фізична праця вантажника — до розладу здоров'я. Важкі матеріальні умови змусили Г. Чубая працювати деякий час і на будовах Сибіру, що майже цілковито зруйнували його здоров'я.

16 травня 1982 р. Григорій Чубай пішов з життя. Поховано його було на Сихівському цвинтарі. За клопотаннями родини

та Львівської організації Спілки письменників України Львівська міська рада дозволила у грудні 1995 р. перенести останки поета на Личаківському цвинтарі..

Тільки посмертно його прийняли до Спілки письменників України. І тільки тоді советська влада дозволила друкувати його вірші та поеми, переклади з Блока, іспанських, чеських та польських поетів. У 1990 році вийшла його книжка «Говорити, мовчати та говорити знов», перекладена польською та іспанською, а у 1999 — «Плач Єремії».

Під кінець 2008 року у Львові вийшла вперше книжка віршів для дітей переслідуваного легендарного Григорія Чубая — «Скоромовка не для вовка». Поет ці чудові вірші створив для своїх дітей ще тоді, коли вони були малими. Пропонуємо деякі з них ласкавій увазі нашим дітям.

Тарасик – рабалка

Мимо саду, де порічки,
Через луки запашні
Йшов Тарасик наш до річки,
Взявши вудки замашні.

Став на кладку при вербі:
– Річко, річко! Що в тобі
Так виблискує на дні?!
– Коропи та окуні!

Пірат

У ставку
Якийсь фрегат
Плаває вперед-назад.
Той фрегат веде пірат
День і ніч стріля з гармат!

Сплутав він моря і держави,
Де – Цейлон, а де – Полтава,
Де – Камчатка, де – Карпати –
Заблукав в очерерах!
З переляку із гармати:
Бах!
Ба-бах!!!

Бо не вчивсь пірат писати,
Ні читать, ні рахувати.
Географії не знає –
Ось тому він і кружляє:
Бах!
Ба-бах!!!
І знов: Ба-бах!

Той пірат шукає маршрути,
Щоб дістатись до Калькути.
Заморився укінець –
Та й приплив... у Трускавець

Подарунок їжачкові

Каже Петрик до Мар'яни:
– Цілу днину із садка
Носить яблука рум'яні
Їжачок на колючках.
Віднесе одне додому –
І що духу знову в сад.
Це ж яка страшенна втома,
Бігати туди й назад!
Тож негайно їжачкові
Подаруємо давай
Самоскид наш іграшковий –
Хай позвонить урожай!

Слимаче – равленятку

– Слимаче-равленятку!
Чому, куди не йдеш,
То й дім свій слимачий
Скрізь на собі несеш?

– Тому, що раз малину
Збирав я у ярку
Та й загубив хатину
У лісі, на пеньку.

Вертаючись, не зчувся,
Як заблукав між пнів,
А потім свою мушлю
Шукаю аж сорок днів.

Відтоді знаю: завше –
Де б не зібрався йти,
Туди ж і хатку краще
З собою понести

Киці небилиці

– Ти куди мандруєш, кицю?
– Та до хлопчика, до Гриця.

Попросив маленький Гриць
Розповісти небилиць.

– А яку ж то ти для Гриця
Знаєш, кицю, небилицю?

– О, йому я розкажу,
Як з мишами дружу

Скоромовка – не для вовка

Стріла
Якось
Скоромовка
На місточку
Злого
Вовка.

Скоромовить
Вовк
Почав –
Ледь
Язик
Не поламав!

Бо ж була це
Скоромовка
Для Івася –
Не для вовка.

Любов народилася!

Не існує в році таких ночей окрім однієї, коли людина стає тихою і мовчазною. Такою ніжною і зворушеною, повністю заглибленою у своєму нутрі. Цієї ночі можна заплакати від зворушення. Можна все зрозуміти, забути і прийняти. Цієї ночі можна простити все, навіть те, що завдало найглибших ран. О велична ніч! Свята ніч! Ніч, коли палиця не б'є, пес не кусає, вівці не бояться, жарина не пече, а кожен, хто має добрі очі, бачить ангелів навколо святого Дитятка, яке спочиває на руках своєї Матері. А чому цієї ночі людина така тиха, добра, така зворушена? Це тому, що цієї ночі зустрілися небо і земля, Бог і людина, дух, який володіє всесвітом, і людська душа - у любові і через любов. Цієї ночі народилася любов і ми стали дітьми любові.

Людська душа прагне істини. Але коли вона досягає її, у ній все ще залишається якась порожнеча. Людська душа прагне справедливості, але коли наближається до неї, то бачить, що є безодні, які справедливість не може заповнити. Людська душа прагне краси, але навіть щось найгарніше може залишити її холодною і пустою (порожньою). Адже для людського серця любов більша від істини, від справедливості, більша від краси. Любов, велику безмежну любов шукає людська душа, людське серце. Ні, не крихти любові, не ту любов, яка вичерпується, вгасає, але любов,

яку ні з ким не потрібно ділити. Абсолютна і вічна любов! Її шукає людина, її прагне і за нею гине. За неї людина бореться, навіть тоді, коли боротьба видається безплідною, невдалою, безнадійною. Та ось однієї ночі та любов зійшла на землю. Нечутно, тихо, невидимо. Без реклами, без оголошення. Прийшла непомітно і не штучно. Вона народилася у вертепі від убогої Матері, була дана під опіку убогому Опікунові. Її гріли своїм диханням осел і віл. Її помітили тільки убогі пастухи. А Любов, безмежна, вічна Любов, єдинородний Син Божий, Споконвічне Слово, Мудрість Отця прийшла до нас. Ззовні нічого не змінилось після її приходу, але насправді все змінилось. Зміни сталися не в Божій суті, яка завжди та сама, але на землі, в людині, у цілому людстві. Тієї ночі ми стали дітьми любові. Співбратами та сестрами Ісуса, дітьми Отця Небесного. Тієї ночі ми були помилувані, усиновлені, обожествлені. Справді, тільки смерть новонародженого Дитятка відкупить нас, відкриє нам небо, але без Різдвяної ночі, без таїнственного народження не було би відкуплення. То хто ж тієї ночі не буде зворушений, ніжний, тихий і мовчазний? Хто в цю ніч не заплаче? І хто доторкнувшись до ніжної любові, не забуде все, не простить все і не полюбить все?

Ця ніч, ця світла і сяюча ніч довіку буде народжувати чуда любові. З

яка віддається повністю. Їй необхідна любов, яка ніколи не вмирає, яка триває вічно, яку ніщо не може вичерпати,

любові до Божественного Дитятка народжуватимуться лілеї чистоти, червоні троянди мучеництва, ісповідники віри, герої християнського життя...

То ж хто з нас цієї ночі не заспіває, чию душу не затопить хвиля великої радості, хто в цю ніч не буде зворушений, тихий, повний великої любові, якій на ім'я Бог. Так, все - з любові і все - заради любові. І те, що ми тут сьогодні зустрілися, і що на згадку про ту ніч прикрасили ялинку, і що поставили біля неї вертеп і даруємо один одному щось, бодай дрібницю, і що підемо у Його церкву, де він знову народиться, щоби бути з нами, щоби бути нашим, - все це з любові і заради любові. І коли будемо невдовзі крокувати під зоряним небом до Його дому під час різдвяних свят, а також протягом цілого життя не забудьмо, що Бог є любов, і що ми народилися для любові, і що у цю різдвяну ніч Любов народилася для нас, а ми для неї.

І якщо це розуміємо, тоді розуміємо все. І Христос марно прийшов до нас як маленьке Дитя.

переклали і упорядкували
с.с. Василіянки

Фотографія як любов и будуча професія

Портрет Богдан Ерделі

Богдан Ерделі, школяр осмей класи ОШ „Йосипа Козарца”, завжал друге место на мединародней виставки фотографийох школярох основних школах, хтора того року отримана у двох державох и трох местах.

Єдна часц вистави отримана у Републики Сербії, у Кикинди и у

Банатскей Тополі, а друга часц у Словенії, у Краню. Тема вистави було представяне свйого места, а поднаслов ей бул „Мой город”.

Богдан ше зоз фотографию заніма од штвартей класи и по teraz уж мал вещей замерковани успехи на державним и медзинародним уровню.

Прешлого, 2008. року бул поволани до роботні з боку фото союзу Горватскей, под назву „Любим Горватску” (Пейсаж Славонії) и на теј роботні вибрана єдна з Богданових фотографийох хтора представляла нашу державу медзи пейдзешат державами швета. Окрем Богдановей, у тим циклусу були вибрани ище лем 7 фотографий.

Богдан Ерделі зоз своїма фотографиями учествовал на рижних медзинародних виставох, медзи иншими и у Англії и Китаю. Зоз фото клубом тиж так участвовал и на вистави у Праги дзе єдна його фотография вибрана и обявена у водзацим чешким часопису.

Же заніманє зоз фото-

Обявене у чешким фото часопису

графию не остане лем любов и гоби за того одличного осмака указує и його жаданє же би уписал штредню фотографску школу у Осеку, а з тим положел и фундамент своєї професийней роботи.

В. Павлович

Єдна од 8 фотографийох хтора представля Горватску

2. место на медзинародним конкурсу

Відбувся 8-й огляд дитячої творчості

КМТ „Йоаким Ґовля” з
Міклушевців

Дитяча усмішка

КМТ „Осиф Костельник” з
Вуковару

КМТ „Андрія Пеліх” із
Шумечу

КМТ „Андрія Пеліх” із
Шумечу

Під високим покровительством Ради з питань національних меншин, за організацією Української спільноти Республіки Хорватії та Культурно-просвітницького товариства „Україна,” зі Славонського Броду 24 жовтня 2009 року відбувся Восьмий огляд дитячої творчості.

На святі були присутні посол України в Хорватії пан Борис Зячук, депутат Сабору Назіф Мемеді, представники національних меншин Ради з питань національних меншин, представники Бродсько-посавської жупанії, міста Славонського Броду та інші високоповажні гості.

Публіці свою роботу представили 12 культурних товариств, одна балетна студія та одна основна школа.

Виступили наймолодші члени культурно-просвітницьких товариств із Каніжі, Осієка, Шумечу, Вуковару, Міклушевців, Петрівців та Славонського Броду. Гостя-

орчості у Славонському Броді

КМТ „Осиф Костельник” з
Вуковару

КМТ „Йоаким Харді” з
Петровців

запорука майбутнього

КМТ „Йоаким Говля” з
Міклушевців

ми з-за кордону були дитячі ансамблі з
Прнявора, Прієдора, Баня Луки та Лішні з
Боснії і Герцеговини, а також члени куль-
турного товариства зі Сремської Митровиці
(Сербія).

Перед Союзом русинів та українців Рес-
публіки Хорватії дитячий фольклор пред-
ставили наймолодші члени чотирьох куль-
турно-мистецьких товариств.

Своїми наступами заслужили оплески
наймолодші члени товариств „Андрія Пе-
ліх” із Шумечу, „Осиф Костельник” з Ву-
ковару, „Йоаким Говля” з Міклушевців та
„Йоаким Харді” з Петровців.

Огляд був присвячений шістдесятій річ-
ниці з дня народження передчасно помер-
лого українського дитячого письменника
Григорія Чубая.

В. Павлови

КМТ „Йоаким Харді” з
Петровців

КРАСНЕ РУСКЕ СЛОВО МА БУДУЧНОСТ

– Числени учашніки потверд-
зели високи уровень пестованя
мацеринского языка

Ана Мария Лікар

Боян Кошутич

Стретнуце рецитаторох у рами-
кох 16. културней манифеста-
ції „Костельнікова єшень“ от-
римане 21. новембра у Основней
школи „Петефи бригада“ у Кули.
Участвовали школяре зоз Рус-
кого Керестура, Коцура, Нового
Саду, Нового Орахова, Вербасу,
Кули, Суботици, а уж треци рок за
шором участвовали и школяре зоз
Миклошевцох и Петровцох.

У привитним слову організатора,
председателя РКУД „Гавриїл
Костельнік“ у Кули, Йоакима Би-
кия, наглашене же тото стретнуце

Миклошевски и петровски рецитаторе зоз проф. руского языка Марию
Хома и учительку Наталию Гнатко

Кристиан Медеши

нагода же би ше на єдним месце
позбєрали школяре хтори пєстую
красне руске слово без огляду з
хторого боку Дуная жию, бо маме
заєдніцки циль – очувац и надалей

Иван Лікар

пєстовац свой язык и културу.

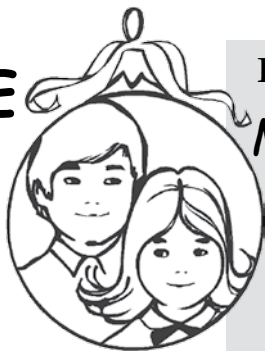
На початку, означуюци 100-
рочніцу од народзєня Михайла
Ковача, Мая Васич зоз Кули ин-
терпретовала його писню „Салаши
стари“, а потим ушлїдзели учаш-
ніки од предшколского по штред-
ньошколски возраст. Наймладша
учашніца того року була шейсц-
рочна Ана Мария Лікар зоз Ми-
клошевцох, хтора ше представела
зоз писню „Шніщок вєє“ Миколи
М. Кочиша. Зоз Миклошевцох ре-
цитовал и школяр 5. класи Иван
Лікар („Край свой родни любим“
Митра Надя), зоз Петровцох Крис-
тиан Медеши („Генерация шей-
дзешатих“ – Агнетки Костелник
Балатинац) и Боян Кошутич („Пис-
ня Валентинови“ – Агнетки Костел-
ник Балатинац). Рецитаторох зоз
Миклошевцох и Петровцох порих-
тали проф. руского языка Мария
Хома и учителька Наталия Гнатко.

Медзи наступом каждой воз-
росней групи, стихи Гавриїла
Костельніка интерпретовал проф.
руского языка и литературы Алек-
сандар Мудри зоз Кули.

По законченю шицким учаш-
ніком організатор подаровал кнїж-
ки руских писательох як памятку
на приємне дружєнє, а зоз надїю
же ше идуцого року знова зиду на
истим месце, а на чєсц діла и подо-
би Гавриїла Костельника.

Ксенія Лікар

ГЛЕДАМ ЦЕ

Гледам це.

Патрим доокола,
не видзим це.

Свидома сом же ши ту,
ту блізка.

Чувствуем твою присутносц
живу и святу.

Чувства ме нігда не спрведаю.

Глібина души це дорушує,
дорушує и топи ше од твоего дотхнуца...

Жадам шицким пошведочиц:

ту ши,

живи ши,

стварни...

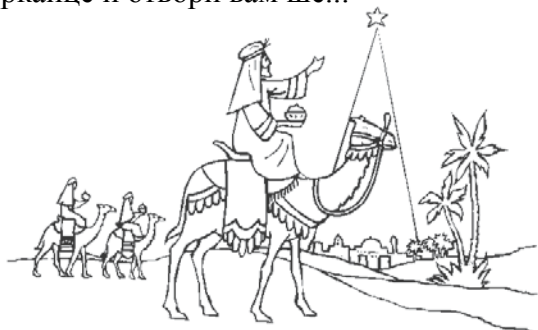
Дзекуєм ци Боже мой

за кажды дзень мойого живота,

а окреме за гевтот кед сом почала гледац...

”Гледайце и найдзеце,

дуркайце и отвори вам ше...”

Надія Ляхович

МОЛИТВА ПОДЯКИ СВЯТОМУ ОТЦЮ МИКОЛАЄВИ

Ти, що в Небі хатку маєш,
З ангелами прославляєш
Бога Отця і Ісуса,
І Святого з ними Духа.

Ти, що з Неба до нас ідеш,
І дарунки для нас несеш,
За дарунки прийми дяку
І за поміч нам усяку.

Святий Отче Миколаю,
Що до нас прийшов із Раю,
Ти навчив нас добрим бути,
Добрі вчинки не забути:

Як про інших діток дбати,
І як друзів поважати,
Як любити пташки, звірі
І квіточки любі, милі.

Ми від Тебе навчились
Богу Отцю поклонятись,
Працьовитим в школі бути
Україну не забути.

Тебе радо ми вітаєм,
Дякуємо - промовляєм.

Віночок

З давніх часів віночок був святковим головним убором українських дівчат. Його плели з живих квітів, а взимку—зі штучних. Носили віночок лише дівчата, які досягли повноліття. У будні дні дівчата в'язали поверх чола широку стрічку, до якої ззаду, як і до вінка, прив'язувалися кольорові стрічки.

Стічки були не тільки для краси: люди вірили у їх силу. Стрічки оберігали волосся від чужих очей. Їхню довжину вимірювали за довжиною дівочої коси. Стрічку відрізали трохи довшу, щоб сховати косу.

Крім того стрічки у дівочому вінку мали своє значення. Першою у віночок в'язали коричневу стрічку—це символ землі, вона була посередині. Обабіч від коричневої—жовті стрічки, символ сонця. Далі зелені—символ краси і молодості. Потім голубі, що означали небо і воду, вони давали силу і здоров'я. Оранжева стрічка символізувала хліб, а фіолетова—мудрість людини. Малинова—знак душевності і щирості. Рожева—символ достатку. В'язали і білу стрічечку, кінці якої були розшиті сріблом і золотом. На лівому кінці вишивали сонце, а на правому—місяць. Така стрічка сим-

волізувала дівочу чистоту. Звичайно, кожна дівчина могла комбінувати кольори по-своєму, але у свята і в неділю було прийнято брати всі стрічки—що більше, то краще.

Особливою красою і розкішністю відзначалися весільні вінки. Оскільки в давнину українці справляли весілля лише пізньої осені та взимку, ці вінки робилися зі штучних квітів та доповнювалися пір'ям, стрічками, намистинами, мідними монетами, дзеркальцями. Обов'язковим атрибутом весільного вінка була гілочка червоної калини.

Леся Мудри

У МНЄ ЧЕРЧИ ЗЛАТО

Пише: Марія Хома

То заєднічке бависко хторе бавели дзивчата и хлапци ведно, а бавело ше влєце на пажичи, але и у хижі вжме.

Число бавячох не було ограничене, лем ше зоз догварку лебо розчитованьом одредзовало хтори бавяч будзе пуцац ширку, а хтори будзе одгадовац кому ширка пущена.

Шицки други бавяче стали у шоре и тримали випросцени и зложени длані (рисунок). Бавяч хтори у зложених дланьох мал палічку ишол од бавяча по бавяча и свойо зложени длані прецаговал медзи зложени длані других бавячох, але так же би ше не обачело кому випуци ширку, хтору не пушел такой першому лебо другому бавячови, але кому надумал. За тот

час шицки бавяче коло хторих прешол вигваряли "у мнє черчи злато". За нїм ходзел други бавяч хтори мушел одгадуц кому пущена ширка до рукох, а то робел так же вдерел по рукох того бавяча за хторого думал же при ньому ширка. Тот други бавяч мушел розтвориц длані и указац чи ма ширку, чи ю не ма. Кед потрафел, вєц го у одгадованю заменєл тот исти бавяч. У случаю же погришел, бависко починало од початку и вон знова мушел одгадовац же при кому ширка.

У МНЄ ЧЕРЧИ ЗЛАТО

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНІКИ - UČENICI SURADNICI - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ

Brate

Upoznah te
jedne lipanjske noći
kada su suza
ti bile pune oči.

Kad si izgubio
sve najbolje svoje
prihvatilo te te je
tada društvo moje.

Zavoljeh te snažno
kao što volim Boga
i prihvatih te
Iskreno ko Brata svoga.

Prolazili su dani
i proći će još mnogi,
živjet ćemo ih skupa
gje god da nas život vodi.

Tomo Lučanović

ЗЛАТНА ЄШЕНЬ

Пришла нам златна
Єшень и дзеци ше
ей радує. Лісце од-
падає, диждж пада и
жимно, а птици уж од-
путовали на юг. Нет ве-
цей писні, нет ані слун-
ка. Коло цеплих пєцох
ше скривамє.

Мартина Хома, 2. класа
Миклошевци

Куці-баба

Уцю гру звичайно грають діти взимку у великій хаті. Одному з граючих зав'язують очі хусткою, ставлять на порозі і питають:

- Бабо, бабо! На чом стоїш?
- На глах-лободах
- А що ти їси?
- У мене каша на полиці.
- А мені ж даси?
- Чорта з'їси!

Тоді ударяють його рукою і всі тікають. Якщо "куці-баба" - когось упіймає - тому зав'язує очі. А якщо ні - продовжується гра.

- А чия-то, бабо, каша на полиці стоїть?
- Моя.
- А я виїм
- А я з києм!
- А я утечу.
- А я дожену.
- А я в ополонку.
- А я за головку.

І знов ударяють і розбігаються. Якщо "куці-баба" нікого не зловить, повертається на своє місце

- Бабо-бабо, чиє то поросятко по смітнику ходить?
- Моє.
- Коли ти його заколеш?
- Завтра.
- А мені ж даси? - Чорта з'їси.

Якщо і цього разу "куці-баба" нікого не спіймає, завершують гру.

- Ти, бабо, сліпа?
  - Сліпа, синочку, сліпа.
  - Що ж тобі дати?
  - Дай, синочку, борошенця на галушечки.
- Хтось насипає "куці-бабі" у жменю піску абощо.

КИРБАЙ У ПЕТРОВЦОХ

Кажного року першей недзелі у мешацу октобру у Петровцох ше рихта кирбай. Рано шеи дзе до церкви прето же то єй родзени дзень. На кирбай у церкви барз святочно, Службу Божу служба вещей паноцове. А вельо раз присутни и сам владика. После Служби Божей процесия обходзи коло церкви зоз крижами. Потим ше идзе дому закончиц святочни полудзенок за госцох. Кирбай єден од дньох, як скорей так и нешка, кед ше раз у року сходити ширша фамелия и родзина. У прешлосци кирбай бул єдине швето дзе ше могло купиц даяке бависко. На кирбай вечар у валалє ше організує забава дзе ше шпива, грає, танцує и вешелі до рана.

Мирон Гнатко, 8. класа
Вуковар

ГАНЧА И ПАЛЕЦ

Ганча вше дому приходзела з подарту ботошу. У школи ше ей шицки шмеяли, учителька и родичи ю гандровали, а бабу уж болели руки од частого платаня. Ганчи длуго требало же би одгадла у чим проблем. А бул то у вельким пальцу на правой ноги!

Вон, тот спомнути вельки палец на правой ноги, вше би подар ботошу же би могл лепше чуц цо учителька приповедала на години, потим же би опатрел вечарши соботови филм, та аж и же би чул нови огваряня о Марчи, як и тайни Ганчово и ей пайташкох.

Ганча одлучела же одтераз будзе ходзиц набосо. Идуцого рана обула патики на босу ногу. Але, палец знова вишол вонка, подар и саму патику! На концу, Ганча надумала же будзе балерина, на щесце шицких, а на пиху родичом и учительки. А палец, тот вельки палец на правой ноги, конечно будзе мац мудру розвагу.

Давид Морган, 6. класа
Петровци

ЛЮБИМ СВОЙ
ВАЛАЛ

Мой валал невельки, але є красни. У нїм єст вельо дзецох хтори ше бавя на драже и радосно шпиваю. Каждей недзелї пополадню старши жени виду на драгу и приповедаю о тим як то дакеди було. Часто ше случує же жени на драже пред хижу посадза квецце. Воно квитне од яри по ешень и барз крашне пахне. Я барз любим свой валал, та гоч є невельки, але жиє з полным животом.

Даница Попович, 7. класа
Петровци

ЕШЕНЬСКИ ФАРБИ
НАД ВАЛАЛОМ

Ешень рижнофарбова рочна часц. Мне найкрасша фарба кафова. Вешенї ше любим припатрац на лісцє як одпадає, але не любим видиц голи конари. Ешень випатра прекаршне. Як слунко, як мацерин поцилунок. Любим ешень як мацер, як шестру. Любим слухац як витор дує и патриц танец одпадного лісца.

Елена Мудри, 6. класа
Петровци

ТРИ ЛЕБЕДИ

Бул красни дзень. Єден лебед рушел ше шейтац и кед шейтал чул штреляне з пушки! Швидко бежал же би ше скрил. Кед вон там – стретнул другого лебеда:

– Добри дзень! Цо ти ту робииш?

– Скривал сом ше од ловадох! Швидко идме до шашу, там нас не найду.

Кед вони до шашу, а там и трєци лебед скрити!

Ивана Бики, 2. класа
Миклошевци

ДВА ПАХУЛЬКИ

Жима була шніговита, жимна и длугока. Хижи були закрити зоз шнігом хтори ше бліщал на зубатим слунку. З комина ше курел чарни, густи дим и дзвигал ше до небесней висини. Ядловцово конари схилели ше под терху мокрого шнігу, а цихосц претарговало дзешка з далека краканє чарних вранох.

У хмарох, барз високо, нашли ше два пахульки. З благим попатрунком розпатрали мали валал прекрити з билим, бліщацим плащом. Єдней пахульки було мено Лила, а другей Лела. Вони були найлепши пайташки. Лела ше питала:

– Спустиме ше ведно до валалу?

– Дзєчнє бим зишла долу, але лєтайме ведно. – одвитовала Лила.

– Прецо? – питала ше Лела.

– Прето же би мой живот без тебе бул смутни. Кед же ти пойдзєш – идзем и я з тобу. – гуторела Лила.

Лела ше нараз пошлїсла и почала падац, а Лила за ню. Док лєцели зоз хмари, моцно ше тримали за руки и обрацали ше як балерини. Нашмеяни и щєшлїви, неолдуга под ногами почувствовали мєжки шнігови покровец.

Таки вистати од далекей драги, позаверали свойо очи и заспали. У глїбоким сну приходзели им прекарсни слички зоз гєвтого швета и заєднїцкого путованя.

Иван Лікар, 5. класа
Миклошевци

ЛЮБИМ СВОЙ ВАЛАЛ

Любим свой валал прето же сом ше народзел и одроснул у нїм. Любим Лго и прето же мам вельо родзини у нїм. Любим свой валал Петровци прето же нєт вельо шмеца и нєт вельо авта. Дакеди любим шєднуц на бициглу и превозиц ше по валале и здогаднуц ше же ище вше єст стари руски хижи и старих людзох. Вони ше ище вше здогадую шицких старих и забутих обичайох, и як скорей було. Барз любим свой валал и сцєл бим занавше жиц у нїм.

Денис Колбас, 7. класа
Петровци

Писма редакції Венчику

Мено ми Мелани Дудаш
и школярка сом штвартей
класи. На Летней школи
сом други раз и любела бим
кед би Венчик приходзел на
мою адресу:

Сеньских ускокох 5
51000 Риека

Мено ми Лариса Лікар и
жадане ми же би ми каждого
року приходзел Венчик
на адресу:

Н.Ш. Зринского 69
33517 Миклеуш

Мено ми Юлия Хованец
и любела бим же би ми
каждого року приходзел
Венчик

на адресу:

Падеж 4
32261 Райово Село

Мено ми Даяна Лекич
и любела бим же би ми
каждого року приходзел
Венчик

на адресу:

Людевита Гаја 66
35224 Сикиревци

Pismo uredništva

Draga profesorice!

U četvrtak 15.10 su i do nas stigli „Nova dumka“, i „Vjenčić“, Vaših i ovaj put i naših ruku djelo. Vama i cijeloj ekipi želimo čestitati na radu. Novine su super. Cijelom našem KUD-u se sviđaju. Uz malo truda uspješno smo i preveli ono što nas je zanimalo. Čak su i „maleni“ tražili da da i njima prevedemo tekstove iz „Vjenčića“. Neopisivo su ponosni na svoje radove, a naravno i mi stariji na njih.

Imamo i nekih prijedloga. Npr. Možda se nađe neki kutak o poznatim ukrajinskim pjevačima, grupama, glumcima... Kao što znamo, ljeto je iza nas, u sjećanju sam ostale uspomene s još jedne nezaboravne ljetne škole. Teško je vjerovati, ali tko donijeli smo sa sobom i nešto znanja. Još uvijek kada se sretnemo na probi folklora pjevušimo pjesme s ljetne škole. Dok prepričavamo doživljaje s ljetne škole nezobolazne su nam uspomene prof. Vesne

Bajrić o njenim doživljajima iz Ukrajine. Pričala nam je i pričala, a mi bi nepomično sjedili gotovo ne trepćući. Provela je dosta vremena u Ukrajini i upoznala ju je i u dnevnom i noćnom izdanju. Predstavila nam je ukrajinu koju je osobno doživjela i kakvu ne možemo naći niti jednoj od slika. Na tome smo joj posebno zahvalni. Sjećamo se, naravno i naših šala. Bili ste i ostali jedna od rijetkih osoba koje su stajale uz nas bez obzira što se dogodilo, zbog toga ste nam i ostali u srcu. Pišem vam u svoje osobno i u ime svih nas iz Šumeća.

Ne volim se sam hvaliti ali želim reći da pišem pjesme i da sam sudjelovao na netjecanju LIDRANO sa svojim pjesmama. Volio bih da pročitate i mojih par pjesama i objaviti neku ukoliko Vam se svide. Veliki, veliki pozdrav od Vaših Šumećana! Nikada se nemojte mijenjati, ostanite takvi, kakvi jeste!

Tomo Lučanović

Tomo Lučanović

Pokraj Save

Tihe noći kad je
mjesec pospano ljubio Savu
čekao je kraj nje zaigrani
momčić svoju djevojku plavu.

Žurno se okretao
želeći milovati kose njene
i po ko zna koji put lagati
njene oči snene.

Ali ona više plava
i naivna djevojčica nije
zbog njega svoje suze
već odavno ne lije.

Znala je da dok ga
je voljela on je
ljubio i srca druga.

Dugo je patila i mnoge
je dane provodila sama
lila je suze a srce joj je bilo
skrovište tuge i uspomena crna jama.

Sada je odrasla djevojka
duge smeđe kose
kojoj je prva ljubav bio dječak
kraj Save i njegove noge bose.

I danas se sjeća
njegovog malog sela kraj Save,
svoje prve ljubavi
injegove kose plave.

Za nju nema više susreta pokraj Save
dok on još dalje čeka sam
svoju djevojku kose plave.

СОСТАВЕЛА: ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

У ОСЕМ НАПРЯМИ

Г	У	Д	А	К	К	А	Ш
Ф	Б	У	Ч	К	О	С	И
Е	А	П	А	В	В	Й	К
Р	Д	Л	Л	О	А	Е	Р
Д	У	В	Ц	И	Ч	Ф	А
Е	Д	Т	А	М	А	Ш	М
Л	А	Ч	Ь	Д	А	Н	И
Ї	Ш	И	Р	Д	У	М	Р

01. АГНЕТА БУЧКО
02. ШТЕФАН ГУДАК
03. НАТАЛИЯ ДУДАШ
04. СИЛВО ЕРДЕЛІ
05. МИРОСЛАВ КИШ
06. МИХАЛ КОВАЧ
07. ВАСИЛЬ МУДРИ
08. МИТРО НАДЬ
09. МЕЛАНІЯ РИМАР
10. ЮЛІЯН ТАМАШ
11. ЛЮБКА ФАЛЦ
12. ЯНКО ФЕЙСА

Кед пренайдзеце презвиска наших поетох, одгаднеце презвиско ище едней поетеси Меланії.

Ришене: Павловин

Скоромовки

РОЗЗЯВА

- Олю, чому ти плачеш? - питає шкільна подруга.
- Вчитель географії поставив мені двійку. Я забула, де Аляска.
- Ех ти, роззяво, де ж ти її поклала?!

СЛУХНЯНИЙ

Річки України.

У восьми напрямках записано назви річок України. Якщо правильно перекреслите всі поняття, то дізнаєтеся, як називали найбільшу українську річку Дніпро в давнину.

Д	Н	І	С	Т	Е	Р	Р
Н	Е	Б	О	Р	И	И	І
И	Ь	С	О	Р	С	С	К
М	Н	І	Н	Г	У	Л	А
С	І	Ф	Е	А	Н	Т	К
Я	П	П	С	Е	Л	У	Н
Т	Р	Д	Н	І	П	Р	О
Ж	І	Б	У	Р	Т	П	К

01. Десна
02. Дніпро
03. Дністер
04. Інгул
05. Ірпін
06. Конка
07. Прут
08. Псел
09. Ріка
10. Рось
11. Тиса
12. Трубіж
13. Тясмин

(борисфен)

Офарбце рисунок

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - VAŠI LIKOVNI RADOVI - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ

Лукас Крайнович 3.класа Миклошевци

Андрей Владимир Бучко 4. класа Петровци

Сладяна Гагула
2. класа Птровци

Боян Кошутич 7. класа
Петровци

София Токач
4. класа
Миклошевци

Тена Голик 5. класа
Петровци

Мая Рац 3. класа
Петровци

Аня Мидри 6. класа
Петровци

Никола Войтків
3.класа Петровци

Давид Морган 6. класа
Петровци

Иван Бики 2. клас
Миклошевци

